

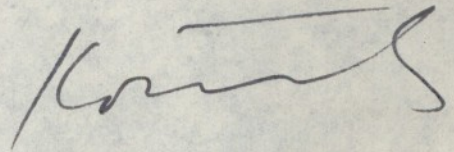
26/X/44

1135

Szanowny Panie Majorze,

w załączeniu przesyłam tygodniową pocztę.

Wyraży poważania i szacunku łączę

Wpływ dn. 9...XI...1944.
L. dz. 1135/44.
Przydział.....

wykazywane meld. o Motocy. 1245/44

llh

18/X/44

Dot: Ernst Motsch

Coronel Agenor Feio, sekretarz ^(ref. „nie”) bezpieczeństwa

w (lokalnym) rządzie stanu Rio oświadczył mi w dn. 17 bm. iż polecił podległym sobie urzędowi prowadzenie dokładnych badań odnośnie osób, zabiegających o dowody tożsamości w stanie Rio; w szczególności dotyczy to Brazylijczyków, zabiegających o paszporty.

Dzięki temu zarządzeniu udało się policji w stanie Rio zatrzymać niejakiego Ernst'a Motsch'a, Niemca, który dzięki pomocy adwokata pochodzenia niemieckiego, Otto Surerus'a brazylijskiego zdobył materiały podstawowe dla ~~wyrobienie~~ uzyskania paszportu brazylijskiego.

Motsch/znauł, iż dzięki uzyskaniu paszportu brazylijskiego zamierzał wydestac' się z Brazylii i via Trinidad, „myląc czujność brytyjskiej kontroli paszportowej udać się do Lizbony, by następnie dostać się do Niemiec, przewożąc informacje i wreszcie: walczyć przeciw aljantom.”

Metoda uzyskiwania paszportów brazylijskich, "ustanowiona" przez adwokata Surerus'a była następująca: w stanie Santa Catarina wystawia ~~on~~ fałszywe świadectwo urodzenia, na podstawie którego w innym stanie (Rio) uzyskuje ~~on~~ paszport.

Szef bezpieczeństwa, płk. Agenor Feio jest zdania, iż wypadek ten nie jest odosobniony i przypuszcza, że przy zastosowanych przez niego metodach uda mu się ^{zrealizować} i innych kandydatów, którzy z innych stanów będą zgłaszać się o paszporty.

Motsch znajduje się w więzieniu; zatrzymany też został ¹⁹² adwokat.

Otrzymuje: Pan Major
Dyr. Tom.

rlk

23/X/44

Prez. Vargas o bazach północnych Brazylii

W przemówieniu wygłoszonym w dn. 23 bm. prezydent Vargas oświadczył, że "pomoc techniczna i zawodowa naszych aliantów północno-amerykańskich przy budowie i zaopatrzeniu baz lotniczych, które zostaną przekazane lotnikom brazylijskim i włączone do dóbr państwa". (stając się własnością narodową)...

Oświadczenie to jest pełnym potwierdzeniem informacji naszych i ocen odnośnie kwestji baz lotniczych na Północy Brazylii, których rząd nie odda żadnej obcej potencji.

Przypuszczać należy, że niezależnie od autorytatywnego oświadczenia prez. Vargasa, przy pomyślnym rozwoju stosunków amerykańsko-brazylijskich, na co misja wojskowa USA w Brazylii liczy, rząd brazylijski będzie w przyszłości gotów dyskutować ze Stanami Zjednoczonymi możliwości przyjaznej współpracy na terenie baz, które będą już stanowić "własność narodową".

Otrzymuje: Pan Major

JuLk

20/X/44

Sytuacja polityczna Brazylii

Interwentor (gubernator) stanu Rio, com. Amaral Peixoto, o którego desygnowaniu (przez prezydenta Vargasa), jako jednego z głównych organizatorów mającej powstać w przyszłości partji centrowej (prorządowej) i czołowej osobistosci kampanji elektoralfnej, oświadczył mi w dn. 17 bm. iż kampanja ta będzie prowadzona pod hasłem wolności (wyborów) via związki zawodowe i syndykaty. Jak o tem już dawno donosiłem, prez. Vargas buduje przyszłość swego regime'u na związkach zawodowych tak pracowników, jak pracodawców.

Będzie to -jak to ~~już~~ sygnalizowałem- namiastka : zamiast wyborów powszechnych - zatwierdzenie regime'u via syndykaty, w ten lub inny sposób kontrolowane przez regime.

Otrzymuje: Pan Major
Dyr. Tom.

Salk

25/X/44

Ewentualność propagandy żydowskiej na terenie Brazylii

Bawił tu (i odebrał w dniu dzisiejszym) dyrektor Agencji Żydowskiej w New Yorku (Jewish Tel. Agency), Landau, który zabiegał u władz brazylijskich (DIP-dep. prasy i propagandy) o t.zw. "despacho" (zezwoenie, autoryzację) dla brazylijskiej filii Żydowskiej Agencji Telegraficznej.

Rekomendowany do DIP'u przez attaché ambasady amerykańskiej, Mr Theodore Kanthaky, Landau spotkał się z życzliwym przyjęciem; obiecano mu, iż serwis informacyjny Żyd. Agencji Telegr. będzie "tolerowany", jeśli ukazywać się będzie via amerykańskiej (Interamericana) agencję, względnie brytyjskie (British Overseas).

Żydowskie koła w Rio de Janeiro informowały Landau'a o stosunku Poselstwa RP w Brazylii do Żydów.

Otrzymuje: Pan Major

Salh

22/X/44

Podziemna propaganda antyrządowa w Brazylii

W dn. 21 bm. ukazała się w dzienniku "Radical" notatka pt. "Dotrzymał słowa", zawierająca cytaty wywiadu, udzielonego przez prez. Vargasa dziennikowi "Est. S. Paulo" w S. Paulo w r. 1929, w którym to wywiadzie ob. prezydent wypowiedział się za regimem faszystowskim (którego metody -jak mówił- kopjował w swem rodzinem, Rio Grande).

Notatka ta - pozornie niewinna, bo cytująca jedynie uwagi prezydenta - zaczerpnięta była z tajnie drukowanego biuletynu, przesyłanego z S. Paulo do Rio.

Po jej ukazaniu władze policyjne w porozumieniu z politycznymi zatrzymały redaktora pisma "Radical", Mario Martins'a, który zeznał, iż nie był poinformowany o notatce, którą "adjustował" sekretarz redakcji, Solão Ribeiro. W wyniku tego oświadczenia władze zaarrestowały wymienionego, który przebywa w areszcie.

Policja przypuszcza, iż wpadła na trop organizacji sabotażowej, która -jak dotąd- działa na terenie Brazylii bezkarnie. Pomimo uruchomienia aparatu policyjnego w S. Paulo, cenzury pocztowej etc. nie udało się dotąd wykryć komórki, rozsyłającej antyrządowe ulotki.

Otrzymuje: Pan Major
Dyr. Tom.

PS. Wzwiązku z tą sprawą ukazała się w "Radicalu" artykuł (niezrozumiały dla niewtajemniczonych) przeciw sabotażowi;
~~artykuł ten dotyczy~~

SaCh

25/X/44

Sprawy hiszpańskie

Uniemozżliwienie przyjazdu Negrin'a do Brazylii

Señor ^{Negrin} Negrin, przywódca republikanów hiszpańskich, który ma udać się z Londynu do Meksyku i Chile oczekiwany był również w Brazylii.

Zarówno ambasada hiszpańska w Rio, jak antyrepublikkańskie koła ambasady portugalskiej w Rio poczyniły starania u władz brazylijskich, by odmówiono mu wizy. Wskutek tego też Negrin do Brazylii nieprzyjedzie.

Wyjazd Feuchy'ego do B. Aires

W połowie listopada zamierza udać się do Bueons Aires ss argentyńskim "Tununyan" Manuel M. Feduchy, przywódca republikanów hiszpańskich w Brazylii.

Feduchy przypuszcza, iż uda mu się zorganizować w Argentynie kampanję przeciw zwolennikom regimeu Franca oraz na rzecz republikanów.

Równocześnie przypuszcza on, iż po przeprowadzeniu kampanji na terenie Argentyny, uda mu się wyjechać "wsprawach handlowych" do Belgji i Holandji.

Republikanie hiszpańscy na terenie Brazylii prowadzą ostrą kampanję ustną przeciw konserwatystom (inclusive przeciw premierowi Churchillowi) „z powodu zyczliwego dla Franca stanowiska.”

Jak donosiłem poprzednio Feduchy prowadził w tym kierunku kampanję w tutejszych kołach dyplomatycznych.

Otrzymuje: Pan Major
Dyr. Tom.

*confidential

Salka

25/X/44

Sprawy Mjra Dutry

Jak przed kilkoma tygodniami donosilem, dyrektor generalny DIP'u, mjr Amilcar Dutra de Menezes utrwalił swe stanowisko, wbrew wersjom o mającym (przed miesiącem rzekomo) nastąpić ustąpieniu jego ze stanowiska.

Prowadząc rozwiązły tryb życia, Mjr Dutra osłabił się raczej w sensie fizycznym i -przenosząc się ostatnimi dniami z domu do szpitala (nb. kontynuując z większą swobodą ulubiony tryb życia), naraził się na przykry wypadek; mianowicie jedna z jego ulubienic, Mlle Nair, sekretarka DIP'u uległa ciężkiemu wypadkowi samochodowemu w drodze ze szpitala (był to wypadek z wozem urzędowym DIP'u).

Prasa otrzymała zakaz drukowania wiadomości o wypadku z wozem DIP'u.

Otrzymuje: Pan Major
Dyr. Tom.

207